

POLAK ZA GRANICĄ

Źródło: Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP

BRAZYLIA (Federacyjna Republika Brazylii)

Stolica: Brasilia

Waluta: real (BRL), 1 BRL = 100 centavos; i USD = 2,90 BRL

Język urzędowy: portugalski

Inne języki: hiszpański, angielski

WIZA, PRZEPISY WJAZDOWE . Obywatele polscy przybywający do Brazylii jako turyści na okres do 90 dni w ciągu roku są zwolnieni z obowiązku wizowego. W razie przedłużenia pobytu w celach turystycznych powyżej 90 dni należy zgłosić się do Policji Federalnej (Policia Federal), najpóźniej na 10 dni przed upływem terminu, i złożyć wniosek o przedłużenie prawa pobytu. Przedłużenie na dalsze 90 dni jest udzielane w zasadzie automatycznie, po uiszczeniu opłaty skarbowej (około 10 USD). W razie stwierdzenia nielegalnego pobytu Policja Federalna nakazuje obcokrajowcowi opuszczenie kraju w ciągu 8 dni i obciąża go karą grzywny w wysokości około 300 USD (zapłacenie grzywny jest warunkiem wydania pozwolenia na ponowny wjazd do Brazylii). Cudzoziemiec, który nie zastosuje się do nakazu opuszczenia Brazylii, może zostać aresztowany na okres do 60 dni, z możliwością przedłużenia o dalsze 60 dni, aż do deportacji. Przyjazd w celu podjęcia pracy lub innej działalności zarobkowej oraz z zamiarem pobytu stałego wymaga wiz, których wydanie obwarowane jest szeregiem wymogów formalnych. Szczególnie trudne jest uzyskanie wiza z prawem do pracy (pracodawca musi zagwarantować cudzoziemcowi m.in. płacę na poziomie powyżej 3000 USD miesięcznie). Przyjęcie na studia potwierdzone przez uczelnię jest podstawą do wydania wiza studenckiej na okres nauki. Karta stałego pobytu jest wydawana automatycznie osobie będącej członkiem najbliższej rodziny obywatela brazylijskiego. Paszport musi być ważny minimum 180 dni od dnia przekroczenia granicy. Przy przekraczaniu brazylijskiej granicy podróżujący otrzymuje kartę wjazdu. Należy ją bezwzględnie zachować i przechowywać w innym miejscu niż paszport, gdyż w razie utraty lub uszkodzenia paszportu tylko na jej podstawie można opuścić Brazylię. Służby graniczne mogą żądać okazania biletu powrotnego, jak również odpowiednich środków finansowych na pobyt (karty kredytowe, czeki podróżne bądź gotówka).

PRZEPISY CELNE . Przy wwozie i wywozie waluty do 4000 USD nie ma obowiązku wypełniania deklaracji celnej. Wwiezienie wyższej kwoty należy zadeklarować. Wywóz dewiz powyżej 4000 USD jest możliwy tylko do wysokości zgłoszonej kwoty. Szczegółowych informacji o obowiązujących procedurach można zasięgnąć w brazylijskich placówkach dyplomatycznych i konsularnych lub na granicy. Podczas odprawy celnej należy wypełnić odpowiednią deklarację i okazać ją służbom celnym. W razie stwierdzenia niezgodności pomiędzy deklaracją a stanem faktycznym wymierzana jest dotkliwa kara finansowa. Przewożona żywność powinna mieć pieczęć kontroli sanitarnej. Legalne wywożenie wszelkich okazów flory i fauny oraz produktów wykonanych ze skóry zwierząt chronionych jest możliwe jedynie za specjalną zgodą kompetentnych władz. Bezczłowo można wwozić upominki do łącznej wartości 500 USD. W Brazylii nie ma ogólnokrajowego podatku VAT i brazylijskie prawodawstwo nie przewiduje zwrotów podatków uiszczonych przez podróżującego.

PRZEPISY PRAWNE . Za nielegalny wwóz i wywóz narkotyków grozi kara pozbawienia wolności od 4 do 12 lat (ze względu na działalność zorganizowanych grup przestępczych, w tym także polskich, należy zachować szczególną ostrożność i w każdej sytuacji bezwzględnie unikać przyjmowania przesyłek, pakunków lub toreb od przypadkowych osób, by nie narazić się na podrzucenie narkotyków). W Brazylii obowiązuje bardzo rygorystyczne ustawodawstwo z zakresu ochrony środowiska. Osoby planujące indywidualne zwiedzanie obszarów szczególnie chronionych (do nich należą przede wszystkim rezerwy Indian i rezerwy przyrody)

powinny wcześniej uzyskać szczegółowe informacje na temat zasad przebywania w tych regionach. Kłusownictwo jest przestępstwem federalnym, za które grożą dotkliwe grzywny, a nawet kara pozbawienia wolności do 3 lat. Ścisłą ochroną objęta jest również flora.

MELDUNEK . W Brazylii nie ma obowiązku meldunkowego.

UBEZPIECZENIE . Ubezpieczenia nie są obowiązkowe, ale zaleca się wykupienie polis indywidualnych w firmach o międzynarodowej renomie. Ubezpieczenie polskiej firmy nie mającej przedstawiciela na subkontynencie południowoamerykańskim może nie być honorowane. Wypożyczając samochód, należy bezwzględnie wykupić pełne ubezpieczenie. Większość kierowców w Brazylii nie posiada ubezpieczenia OC i w efekcie odzyskanie kosztów naprawy od sprawcy wypadku może nastąpić jedynie na drodze sądowej lub z wykupionego pełnego ubezpieczenia.

SZCZEPIENIA, SŁUŻBA ZDROWIA . Nie wymaga się szczepień od osób przybywających z Europy. Szczepienie przeciw żółtej febrze jest jednak szczególnie wskazane osobom podróżującym po Amazonii i interiorze Brazylii, a świadectwa szczepień przeciw żółtej febrze wymagane są od osób wjeżdżających do Brazylii z krajów dotkniętych tą chorobą (wg władz brazylijskich głównie dotyczy to sąsiednich państw amazońskich, np. Wenezueli i Kolumbii). Szczepienia należy wykonać co najmniej na 10 dni przed przekroczeniem granicy. Pożądane jest również szczepienie przeciwko chorobom okresowym, m.in. cholerze (zgodnie z aktualnymi informacjami polskich służb sanitarnych). W porze deszczowej wzrasta liczba zachorowań na denga (groźny rodzaj grypy afrykańskiej, zdarzają się przypadki śmiertelne) oraz malarię. W obszarze tropikalnym Brazylii należy wystrzegać się picia nie przegotowanej wody. Notuje się bardzo wysoką liczbę zachorowań na AIDS. Przychodnie i szpitale publiczne są bezpłatne, ale usługi w nich świadczone są często na niskim poziomie. W szpitalu prywatnym doba kosztuje około 100-200 USD (bez opatrunków, badań, analiz). Koszt wizyty u lekarza ogólnego wynosi około 40-70 USD, wizyta u specjalisty może być droższa.

INFORMACJE DLA KIEROWCÓW . Wymagane jest międzynarodowe prawo jazdy, dodatkowo wskazane jest posiadanie tłumaczenia tego dokumentu na język portugalski.

PODRÓŻOWANIE PO KRAJU . Nie ma ograniczeń w podróżowaniu po kraju z wyjątkiem rezerwatów przyrody i rezerwatów Indian, do których wjazd jest możliwy jedynie na podstawie specjalnego pozwolenia. W Brazylii głównymi środkami transportu są samoloty (ze względu na ogromne odległości) i autobusy. Sieć połączeń lotniczych jest bardzo rozbudowana i konkurencyjna cenowo wobec innych środków transportu. Sieć połączeń autobusowych między stanami jest dobrze rozwinięta, a ich koszt jest względnie niski, jednak zdarzają się napady rabunkowe na autobusy, szczególnie podczas kursów nocnych. Z uwagi na wysoką przestępczość należy wykluczyć poruszanie się po kraju autostopem. Wskazane jest zachowanie dużej ostrożności przy wyborze miejsc noclegowych i kierowanie się wskazówkami przewodników międzynarodowych lub brazylijskich.

BEZPIECZEŃSTWO W KRAJU . We wszystkich, a zwłaszcza w wielkich miastach trzeba zachować szczególną ostrożność. Dotyczy to przede wszystkim Rio de Janeiro, Sao Paulo, Salvadoru i Recife. Zagrożenie przestępczością pospolitą jest bardzo duże. Często odnotowuje się napady z bronią w rękę i porwania, w tym również turystów zagranicznych. Ofiary napadu z bronią w rękę powinny bezwzględnie dla własnego bezpieczeństwa oddać posiadane przedmioty, nie stawiać oporu i nie dyskutować. Wskazane jest unikanie bocznych ulic oraz dzielnic uważanych za niebezpieczne. Nie należy poruszać się w nocy - jeżeli zaistnieje taka konieczność, należy szukać miejsc uczęszczanych i oświetlonych, patrolowanych przez policję. Nie należy nosić przy sobie kosztowności i cennych przedmiotów, szczególnie w miejscach odwiedzanych tłumnie przez turystów, jak np. plaża Copacabana w Rio de Janeiro. Ważne dokumenty i większe sumy pieniędzy lepiej deponować w

hotelowych sejfach. W większych ośrodkach turystycznych działa policja turystyczna DEATUR, której obowiązkiem jest udzielanie pomocy turystom będącym ofiarami przestępstw lub wypadków.

ŚWIĘTA . Dni wolne od pracy w 2004 roku to: 1 stycznia - Nowy Rok, 9 kwietnia - Wielki Piątek, 21 kwietnia - Święto Tiradentes, 1 Maja - Święto Pracy, 7 września - Dzień Niepodległości, 12 października - Święto Matki Boskiej Objawionej (patronki Brazylii), 2 listopada - Zaduszki, 15 listopada - Dzień Proklamacji Republiki, 25 grudnia - Boże Narodzenie. Ponadto w poszczególnych stanach celebrowane są święta stanowe i religijne.

PRZYDATNE INFORMACJE .

- Brazylijskie urzędy są otwarte w godzinach od 8.00 do 12.00 i od 14.00 do 18.00. Banki są czynne od 11.00 do 16.00, sklepy - od 9.00 do 19.00, a centra handlowe od 10.00 do 22.00. Niektóre sieci supermarketów działają przez całą dobę.
- Sprzęt audiowizualny działa w Brazylii w systemie PAL-M. W zależności od regionu napięcie wynosi 110 V (głównie stany północne) lub 220 V (stany południowe).
- Telefony komórkowe przywożone z Polski zwykle działają jedynie w większych miastach i dotyczy to prawie wyłącznie aparatów 3-systemowych (w Brazylii dominuje system amerykański, a GSM dopiero zaczyna funkcjonować).
- W okresie karnawału (w 2005 roku przypada na 04-09 luty) zamknięta jest większość urzędów